Over de Rooie

Nieuwsbrief over een Hazerswoudse Wip molen uit 1639

Op een mooie zomerdag

Na een vertraging door een onvoorzien probleem met de mankracht bij molenbouwer Verbij, zijn we weer terug met de eNieuwsbrief. Het was het wachten waard want hier is een reportage over

het plaatsen van de nieuwe staart, op donderdag 23 juli j.l. Eerst resumeren we nog even beknopt wat het groot onderhoud aan de molen omhelst, om uw geheugen op te frissen en nieuwe lezers bij te praten.

Kuis verrot

De 'Rooie Wip' werd in 1639 gemaakt van steen, ijzer, riet en hout. Heel veel hout. Materialen die nogal te lijden hebben van weersinvloeden en slijtage door het zware werk dat een primitief werktuig als een molen moet verzetten. Dat is goed te zien aan het hierboven afgebeelde deel van de trap. Van oudsher noemen timmerlieden zoiets "kuis verrot".

Vervelend

Hoe vakbewaam een molen ook wordt gemaakt, met eerste klas materialen, eens in de zoveel jaar wordt in het bestuur een vervelend onderwerp op de agenda gezet: groot onderhoud. De schrik van alle bestuursleden, want zoiets kost veel geld en dat staat niet op de bankrekening. Jaren is er over gesproken, met zorgelijke gezichten, maar geraadpleegde deskundigen adviseerden toch met klem om de knoop door te hakken.

Wat een geld!

De ontstane mankementen waren niet meer te repareren en vervanging was dus onvermijdelijk. Daarbij gaat het vooral om de staart, met de daarop bevestigde trap, de windpeluw (een balk die de as van de wieken ondersteunt), de windborden op de wieken, al het rietwerk van het onderhuis en het totale schilderwerk. Bij elkaar begroot op 123.000 euro.

Waar vinden we dat?

Drie jaar geleden werden offertes opgevraagd bij molenbouwers, rietdekkers en schildersbedrijven. Vervolgens zijn verzoeken ingediend bij subsidiegevers, waarbij elk kostenpostje moet worden gespecificeerd. De overheid wil bij monumenten niet meer alleen voor de kosten opdraaien en dus werden andere geldgevers gezocht.

Een lastig traject want de 'Rooie Wip' is lang niet de enige die in die vijver vist. Uiteindelijk kwam de financiering van de Provincie Zuid-Holland, de Vereniging De Hollandse Molen, de Van Toorn Scholten Stichting, het Prins Bernhard Cultuurfonds en het spaarpotje van de eigen stichting.

Een van de molenbouwers geeft met handgebaren aan de kraanmachinist door waar de lange, houten schoor precies moet komen. Met mankracht worden de laatste milimeters gepositioneerd. Dan wordt elke balk aan de bovenkant met een lange pen vastgezet.

Crowdfunding actie
TV West en Studio Alphen vertelden dat al het benodigde geld al binnen is, maar helaas is dat niet correct. Er resteert nog een relatief bescheiden 'gaatje' in de begroting van 5.000 euro. Dat hopen we te vullen met bijdragen van bedrijven en particulieren die de 'Rooie Wip' een warm hart toedragen. Met het Molenfonds hebben we een crowdfunding actie opgezet op hun website https://molenfonds.nl/campaigns/nieuwe-staart-en-trap-voor-de-rooie-wip/

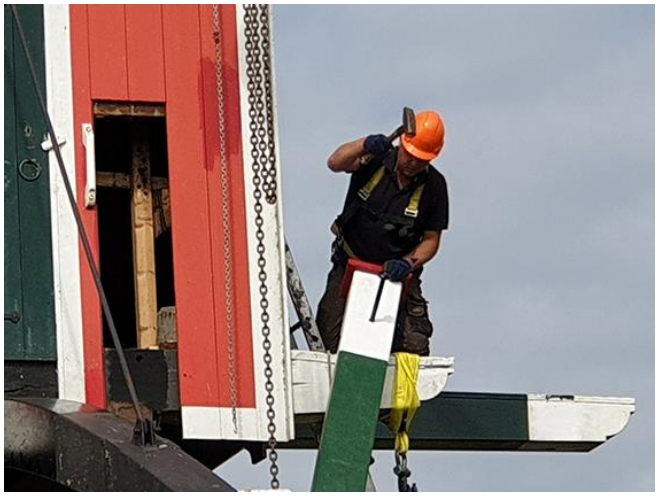
Hier kunt u anoniem een 150% fiscaal aftrekbaar bedrag naar keuze doneren. De teller staat nu al op bijna 1.000 euro! Helpt u mee?

Weer als nieuw
De eerste fase van het groot onderhoud is nu voor iedereen zichtbaar: de nieuwe staart ziet er prachtig uit. De bij Verbij gemaakte onderdelen zijn met een hoge kraan over de vaart gehesen en op hun plek geplaatst, waarna de staart met de trap konden worden gemonteerd.

Belangrijk
Deze staart heeft een aantal belangrijke functies. Het is een soort contragewicht dat het bovenhuis met de wieken in evenwicht houdt. Vanaf dit bovenhuis lopen lange balken, de schoren, naar de punt van de staart om de constructie stabiliteit te geven. Ook de zware houten trap naar het bovenhuis is op de staart gemonteerd. Onderaan bevindt zich het kruiwiel waarmee de molenaars het bovenhuis met de wieken 'op de wind' kunnen zetten.

Fase 2: de windpeluw
Inmiddels wordt bij Verbij gewerkt aan het exact op maat maken van een nieuwe windpeluw. Dat is een enorme houten balk die alleen uit een speciaal geselecteerde West-Afrikaanse bilinga-boom kan worden vervaardigd. Het verwisselen van de windpeluw is een spectaculaire klus want hiervoor moet met een kraan het bovenste deel van de molen -inclusief de wieken- voorzichtig worden opgetild. Dit werk is gepland voor na de bouwvak. We houden u op de hoogte.

Ondanks de Corona beperkingen wensen wij u een prettige vakantie!

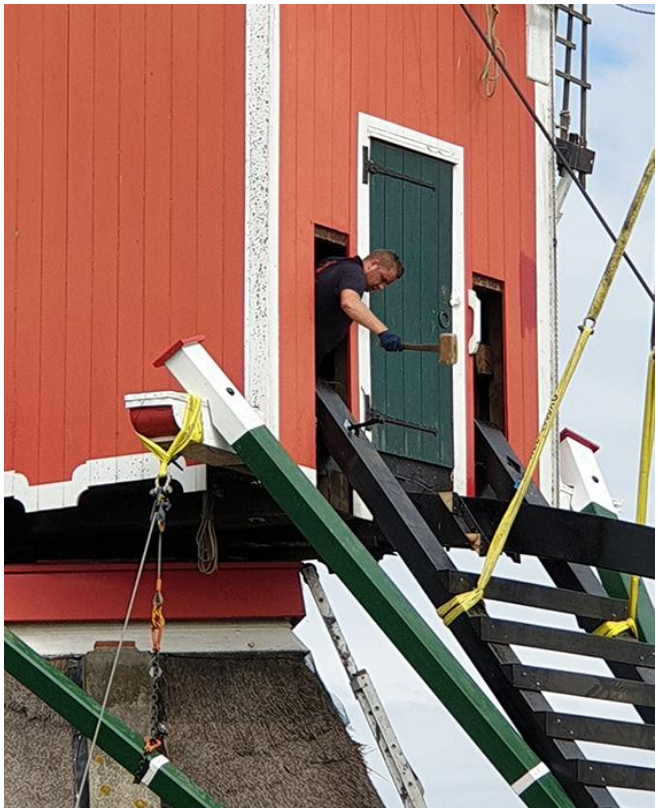

Lelijke gordijntjes? Dat vindt de Hazerswoude Corrie van Mil ook. Dus heeft ze aangeboden om mooiere te maken!

Molen de 'Rooie Wip' is gesitueerd langs de Gemeneweg in Hazerswoude, gemeente Alphen aan den Rijn.
Deze gratis nieuwsbrief van Stichting Molen de 'Rooie Wip' is bestemd voor vrienden, donateurs, betrokken bedrijven, overheden en andere geinteresseerden.
Geen reclame. Privacy garantie: uw e-mail adres wordt nergens anders voor gebruikt.
Aanmelden of opzeggen: stuur een e-mail aan gejusvd@xs4all.nl. Meer informatie: www.rooiewip.nl

De foto's zijn gemaakt door molenaar Ger Nagtegaal, oud-bestuurslid Harrie Rijven en redacteur Gejus van Diggele.
Stuur deze nieuwsbrief gerust door aan bekenden met interesse in molens. Hartelijk dank!